

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen 2023

Terveysvalvontajaosto 13.02.2024 § 5
822/11.00/2023

Valmistelija: terveystarkastaja Kirsi Puola, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kunnan tulee vuosittain arvioida valvontasuunnitelman toteutumista ympäristöterveydenhuollosta vastaavassa lautakunnassa. Arvioinnissa tulee kuvata tarkastusten kattavuutta, tarkastusten ja näytteiden määrää valvontakohdetyypeittäin sekä valvonnasta saatujen tulojen kohdentumista.

Raision ympäristöterveydenhuollon valvontayksikköön kuuluvat kunnat Raisio, Naantali ja Rusko. Valvontayksikössä toimii kuntien yhteinen kuusijäseninen terveysvalvontajaosto. Yksi terveystarkastajista toimii vastuuhenkilönä, jonka tehtävänä on toimia mm. jaostossa käsiteltävien asioiden valmistelijana ja esittelijänä.

Henkilöressit

Valvontayksikön henkilöressit koostuivat seuraavasti: 5 terveystarkastajaa (joista 1 osa-aikainen), eläinlääkäri, osa-aikainen pieneläinhoitaja, toimistosihteeri (0,5 htv) sekä hallintotehtävistä vastaava ympäristöpäällikkö (0,3 htv). Vakituisen henkilöstön lisäksi kesä - elokuussa työskenteli terveystarkastajaharjoittelija.

Turun kanssa on yhteinen valvontaeläinlääkäri ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa on sopimus hyötyeläinlääkäriin päivityksen ja sijaisuuksien järjestämisestä. Pieneläinpäivitys on järjestetty yhteistyössä lähikuntien kanssa ja sitä hoitaa yksityinen yritys Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy.

Liedon, Turun ja Uudenkaupungin kanssa on sopimus elintarvikevalvonnan eläinlääkäriyhteistyöstä vähentämään haavoittuvuutta ja tehtävien hoidon myös loma-aikoina.

Valvontayksikön koko on noin 8,17 htv (henkilötyövuotta).

Työaika jakautui vuonna 2023 toimialoittain seuraavasti:

Työajan jakautuminen

Elintarvikevalvonta	2,54 htv
Terveysuojelu	2,73 htv
Tupakkavalvonta	0,11 htv
Eläinlääkintähuolto	1,85 htv
Palvelusihteeri	0,50 htv
YTH johtaminen	0,3 htv
Yhteensä	8,03 htv

Elintarvikevalvonta

Valvontayksikön alueella on 433 elintarvikevalvonnan kohdetta ilman alkutuotantopaikkoja. Vuonna 2022 kohteita oli 404. Ruokavirasto on antanut ohjeistuksen säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvien kohteiden tarkastusten määrästä ja tarkastuksiin kuluva ajasta. Tarkastusmäärää voidaan joko nostaa tai laskea kohteeseen suoritettavan riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointiin perustuvien elintarvikevalvonnan tarvittava tarkastusten määrä suunnitelmassa oli 260 tarkastusta.

Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 242 kpl, joten suunnitelman toteutuma oli 93 %. Seuranta-/jälkitarkastuksia tehtiin 42 ja suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia 15. Toimipaikkojen tarkastusten kattavuus oli 44,24 %, Lounais-Suomen alueen keskiarvo oli 22,39 %. Elintarvikkeita koskevia yksittäisiä kuluttajavalituksia tuli yhteensä 14 kpl.

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla keskityttiin valtakunnallisiin painopisteisiin, kuten lämpötilojen hallintaan, jäljitettävyyteen ja takaisinvetoihin, mutta myös tilojen soveltuvuuteen ja siisteyteen, markkinointiin, henkilökunnan toimintaan ja elintarvikkeista annettaviin tietoihin. Ruokaviraston valvonnan painopisteenä 2023 oli myös elintarvikeketjun rikosten torjunta, josta saatiin koulutusta säännöllisesti vuoden aikana.

OIVA-tarkastusten (raporttien) arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti (vuoden 2022 vastaavat tiedot sulkeissa):

Oivallinen A	44,3 % (44 %)
Hyvä B	37,2 % (41%)
Korjattavaa C	17,4 % (15 %)
Huono D	1,1 % (0 %)

Korjattavaa- arvosanan saaneissa kohteissa puutteet koskivat useimmiten elintarvikkeista annettavia tietoja, markkinointia, henkilökunnan terveydentilan seurainta, lämpötilojen hallintaa, yleistä siisteyttä tai oiva-raportin esilläpitoa.

Näytteet

Elintarvikevalvonnan näytteitä oli suunniteltu otettavaksi 54 kpl. Näytteenotto kohdistettiin lähinnä laitoksiin ja myymälöihin. Näytteitä otettiin yhteensä 22 kpl. Lisäksi otettiin 2 kpl valtakunnallisiin projekteihin liittyviä näytteitä. Suunnitelman toteutuma 41 %. Laitoksissa valvontaa kohdistettiin näytteenoton sijaan mm. omavalvonnan toimivuuteen.

Terveydensuojelun valvonta

Valvontayksikön alueella on 240 terveydensuojelun säännöllisen valvonnan kohdetta. Terveydensuojelun eri kohteisiin suunniteltiin tehtävän 131 tarkastusta. Tarkastusmäärä laski lopettaneiden kohteiden tai päivitetyn riskinarvioinnin (liikuntatilat tarkastetaan jatkossa vain tarvittaessa) vuoksi 116 tarkastukseen. Terveydensuojelun valvontaa suunnattiin suunnitelman mukaisesti mm. kouluihin, päiväkoteihin ja majoitustoimintaan. Vuosittain valvontaa kohdistetaan myös uimarantoihin,

uimahalleihin ja talousveden jakeluun. Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 98 kpl eli toteutuma oli 84 %.

Tarkastusrivien arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti: A (vaatimusten mukainen) 88,0 %, B (pieniä puutteita) 11,6 % ja C (vaatimusten vastainen) 0,3 %. Vaatimusten vastaisuudet koskivat kohteesta annettavia perustietoa tai ilmanvaihtoa.

Lisäksi suoritettiin suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia ja mittauskäyntejä 82 kpl. Näistä suurin osa on asunnontarkastuksia. Muita ovat mm. laivatarkastukset sekä valitusten ja kuntalaisten yhteydenottojen perusteella tehdyt tarkastukset.

Talousveden ja uimavesien valvontaan liittyvä näytteenotto toteutettiin suunnitelmien mukaan. Talous- ja uimavesinäytteitä otettiin yhteensä 262 kpl. Tähän on laskettu kaikki viranomaisvalvontaan kuuluvat näytteet, myös ulkopuolisen asiantuntijan ottamat näytteet. Uusintänäytteitä tai suunnitelman ulkopuolisia näytteitä otettiin 16 kpl.

Tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta

Suunnitelmassa oli varauduttu tekemään tupakkalain mukaista valvontaa elintarvikevalvonnan ja terveysvalvonnan tarkastuskäyntien sekä asiakasvalitusten perusteella.

Vähittäismyyntipaikkoja vuonna 2023 oli 42 kpl, joista suunniteltiin tarkastettavan 26 kpl. Tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin 26 kpl ja seurantatarkastuksia tehtiin 5 kpl. Tupakkavalvonnan toteutuma oli 100 %. Tupakan myyntilupia myönnettiin 3 kpl. Terveysvalvontajaoston määräämiä tupakointikieltoja asuntoyhtiöiden parvekkeille annettiin 5 kpl. Nikotiinivalmisteiden myyntilupia myönnettiin 3 kpl, muuta valvontaa ei tehty.

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuollon käynneistä on laadittu taulukko, joka on liitteenä. Eläinsuojelutarkastuskertomukset ja -päätökset sekä terveysvalvontaohjelmien liittymisasiakirjat ja käynneistä syntyneet asiakirjat toimitetaan aluehallintovirastoon heti tarkastusten jälkeen.

Arviointi- ja ohjauskäynti

Lounais-Suomen aluehallintovirasto teki valvontayksikköön arviointi- ja ohjauskäynnin 18.4.2023. Arviointikäynnin tuloksia käydään valvontayksikössä läpi kun saadaan käynnistä loppuraportti.

Koulutus

Lainsäädännön muutokset ja ammattitaidon ylläpitäminen vaativat henkilöstön kouluttautumista. Henkilöstö kävi useissa eri toimialojen koulutuksissa vuonna 2023. Koulutukset järjestettiin pääasiassa etäyhteydellä sähköisesti. Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 43.

Maksutulot

Elintarvike- ja terveystarkastuksen ilmoitusten käsittelyistä sekä valvontamaksuista kertyi tuloja n. 69 600 €. Perusmaksuista kertyi tuloja 66 300 €. Tupakkatuotteiden vuosimaksuista 42 000 €. Eläinklinikalta klinikka- ja röntgenmaksuja kertyi n. 15 500 €. Maksuista saaduilla tuloilla kompensoidaan valvontayksikön menoja.

Raportointi

Aluehallintovirastot, Ruokavirasto ja Valvira seuraavat kunnallisten valvontayksiköiden elintarvikevalvontaa sähköisen tietojärjestelmän (VATI) kautta. Tietoja kirjataan järjestelmään pitkin vuotta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi tehdään helmikuun loppuun mennessä sähköisesti VYHA-järjestelmän kautta. Järjestelmään tulee liittää mm. toimielimen pöytäkirjanote suunnitelman toteutuman käsittelystä.

Esittelijä	Terveystarkastaja Kirsi Puola
Päätösehdotus	Terveystarkastajaosto päättää hyväksyä annetun selvityksen vuoden 2023 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta. Suunnitelma on toteutunut elintarvikevalvonnan osa-alueella täysin (93 %), terveydensuojelun valvonnan osalta pääsääntöisesti (84 %) ja tupakkavalvonnan osalta täysin (100 %).
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.